

**Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Факультет економіки, управління та інформаційних технологій
Кафедра економіки та фінансів**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан факультету економіки,
управління та інформаційних
технологій

Юлія НЕГОВСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАЦІОНАЛЬНІ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)»
(код і найменування спеціальності)

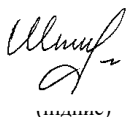
освітньо-наукової програми «Економіка»
(назва освітньо-наукової програми)

тип дисципліни загально-наукової підготовки

2025 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

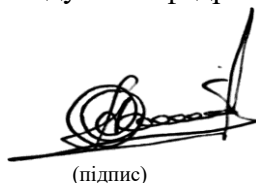

Ірина ШТУЛЕР
(прізвище, ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою економіки та фінансів
протокол № 1
від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

Петро ОВЧАР

(прізвище, ініціали)

Укладач: *Єрохін Сергій Аркадійович*, доктор економічних наук, професор.

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: вибіркова

Передумови вивчення навчальної дисципліни: вивчення дисципліни *«Національні економіки в умовах глобалізації»* доцільне після оволодіння здобувачами вищої освіти фундаментальними знаннями з мікроекономіки, макроекономіки, міжнародної економіки, світової економіки, економічної теорії, державного регулювання економіки, статистика, а також глибокими навичками критичного мислення, аналізу та синтезу складних політико-економічних процесів.

Предметом вивчення навчальної дисципліни *«Національні економіки в умовах глобалізації»* є закономірності функціонування та розвитку національних економік у системі глобальних економічних відносин, механізми їх конкурентної взаємодії, інституційні трансформації, регулятивні інструменти та стратегічні моделі розвитку в умовах глобалізації.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ECTS).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни *«Національні економіки в умовах глобалізації»* є формування системного розуміння закономірностей функціонування та розвитку національних економік в умовах глобалізації, засвоєння сучасних теоретико-методологічних підходів до аналізу глобальних трансформацій, визначення механізмів забезпечення конкурентоспроможності держави, інноваційного та «зеленого» розвитку, а також оцінювання євроінтеграційних перспектив України.

Основними завданнями навчальної дисципліни *«Національні економіки в умовах глобалізації»* є формування у здобувачів вищої освіти системних знань щодо теоретико-методологічних засад національної економіки, аналізу сутності і суперечностей глобалізації, сучасних методів дослідження глобальних процесів, моделей національного розвитку, механізмів глобального економічного врядування, стратегічних пріоритетів розвитку України, економічних аспектів інтеграції до Європейського Союзу тощо.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Національні економіки в умовах глобалізації» забезпечує набуття здобувачами освіти компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК02.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК04.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК05.	Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК01.	Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.
СК05.	Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 01.	Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.
ПРН 02.	Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.
ПРН 03.	Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.
ПРН 05.	Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.
ПРН 08.	Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямків, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.
ПРН 09.	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	лаб.	с. р		л	сем.	пз	лаб.	с. р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Національна економіка як галузь економічної науки	7	1	2			4	7	1				6
Тема 2. Феномен глобалізації та становлення глобальної економіки	7	1	2			4	9		1			8
Тема 3. Сучасна методологія дослідження процесів глобалізації	7	1	2			4	9		1			8
Тема 4. Особливості функціонування національних економік у глобальному середовищі	10	2	2			6	9	1				8
Тема 5. Регулятивні механізми глобальної економіки	9	1	2			6	9	1				8
Тема 6. Ефективність інституту відповідальності у сфері захисту економічної конкуренції: американська та європейська доктрини	10	2	2			6	9	1				8
Тема 7. Інноваційний розвиток та «зелена» економіка як ключові чинники конкурентоспроможності	10	2	2			6	9		1			8
Тема 8. Конкурентна стратегія розвитку національної економіки України в умовах глобалізації	10	2	2			6	10	1	1			8
Тема 9. Євроінтеграційні можливості реформування України	10	2	2			6	9		1			8
Тема 10. Глобальні виклики XXI століття та перспективи розвитку національних економік	10	2	2			6	10	1	1			8
Усього годин	90	16	20	0	0	54	90	6	6	0	0	78

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Тема 1. Національна економіка як галузь економічної науки

Концептуальні та методологічні підходи дослідження національної економіки. Структурна організація економіки та інституційні взаємозв'язки її секторів. Система макроекономічних та інституційних показників розвитку. Роль держави у формуванні економічної моделі та регуляції національної економіки. Виклики сучасної глобалізації для моделювання національної економіки.

Тема 2. Феномен глобалізації та становлення глобальної економіки

Сучасне осмислення глобалізації: концептуальні підходи, ключові етапи та фактори трансформації. Транснаціоналізація виробництва та інтеграція світових ринків капіталу, праці, товарів та технологій. Вплив міжнародних економічних організацій на національні стратегії розвитку. Дилеми глобальної взаємозалежності: суперечності, дуалізм та потенційні ризики глобалізації.

Тема 3. Сучасна методологія дослідження процесів глобалізації

Школи глобалістики та міждисциплінарний підхід у наукових дослідженнях. Системний, цивілізаційний та інституційний аналіз глобальної економіки. Методи порівняльного дослідження національних економік у глобальному контексті. Прогностичні та сценарні моделі розвитку світових економічних систем.

Тема 4. Особливості функціонування національних економік у глобальному середовищі

Моделі національного розвитку: ліберальна, соціально-ринкова та азійська. Структурні диспропорції та конкурентні виклики глобального ринку. Парадоксальні ефекти інтеграції у глобальні економічні процеси. Альтерглобалістичні підходи та їхні концептуальні та практичні форми.

Тема 5. Регулятивні механізми глобальної економіки

Міжнародні економічні інституції та механізми глобального економічного врядування. Торговельна політика, міжнародні угоди та стандарти. Роль глобальних фінансових регуляторів у забезпеченні стабільності. Аналітичні оцінки ефективності стратегій глобалізації та їх вплив на економічну безпеку держав.

Тема 6. Ефективність інституту відповідальності у сфері захисту економічної конкуренції: американська та європейська доктрини

Теоретичні основи антимонопольного регулювання та порівняння моделей: прецедентна американська та регуляторна європейська. Практика застосування санкцій і механізмів відповідальності. Гармонізація українського конкурентного законодавства із європейськими стандартами. Виклики адаптації національної економіки до транснаціональної конкурентної практики.

Тема 7. Інноваційний розвиток та «зелена» економіка як ключові чинники конкурентоспроможності

Інноваційні моделі економічного зростання у контексті цифровізації та технологічного прогресу. Роль людського капіталу та високих технологій. Концепції «зеленої» економіки та сталого розвитку. Енергетичний перехід та декарбонізація як складові глобальної конкурентоспроможності. Стандарти екологічної відповідальності як інструмент глобальної економічної стратегії.

Тема 8. Конкурентна стратегія розвитку національної економіки України в умовах глобалізації

Стратегічне бачення структурної модернізації економіки. Розвиток інноваційної та інституційної інфраструктури. Підвищення експортного потенціалу та інтеграція у глобальні ланцюги вартості. Механізми забезпечення економічної безпеки та конкурентоспроможності держави. Виклики трансформації у контексті глобальної економіки.

Тема 9. Євроінтеграційні можливості реформування України

Економічна інтеграція у європейський простір: переваги та ризики. Гармонізація законодавства та регуляторної політики із європейськими стандартами. Реформи у сфері конкуренції, державної допомоги та екологічної політики. Інституційні та економічні

передумови успішної інтеграції. Вплив євроінтеграційних процесів на національну конкурентоспроможність.

Тема 10. Глобальні виклики XXI століття та перспективи розвитку національних економік

Геоелектронічні конфлікти, технологічні війни та трансформація глобальних ланцюгів вартості. Цифровізація та інноваційні технології як драйвери економічного розвитку. Кліматичні зміни та енергетичний перехід. Довгострокові сценарії розвитку національних економік у глобальному контексті. Підходи до адаптації національної економіки до невизначеності та ризиків XXI століття.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Національна економіка як галузь економічної науки	1	1
2	Тема 2. Феномен глобалізації та становлення глобальної економіки	1	
3	Тема 3. Сучасна методологія дослідження процесів глобалізації	1	
4	Тема 4. Особливості функціонування національних економік у глобальному середовищі	1	1
5	Тема 5. Регулятивні механізми глобальної економіки	2	1
6	Тема 6. Ефективність інституту відповідальності у сфері захисту економічної конкуренції: американська та європейська доктрини	2	1
7	Тема 7. Інноваційний розвиток та «зелена» економіка як ключові чинники конкурентоспроможності	2	
8	Тема 8. Конкурентна стратегія розвитку національної економіки України в умовах глобалізації	2	1
9	Тема 9. Євроінтеграційні можливості реформування України	2	
10	Тема 10. Глобальні виклики XXI століття та перспективи розвитку національних економік	2	1
Усього годин		16	6

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Національна економіка як галузь економічної науки	2	
2	Тема 2. Феномен глобалізації та становлення глобальної економіки	2	1
3	Тема 3. Сучасна методологія дослідження процесів глобалізації	2	1
4	Тема 4. Особливості функціонування національних економік у глобальному середовищі	2	
5	Тема 5. Регулятивні механізми глобальної економіки	2	
6	Тема 6. Ефективність інституту відповідальності у сфері захисту економічної конкуренції: американська та європейська доктрини	2	
7	Тема 7. Інноваційний розвиток та «зелена» економіка як ключові чинники конкурентоспроможності	2	1
8	Тема 8. Конкурентна стратегія розвитку національної економіки України в умовах глобалізації	2	1
9	Тема 9. Євроінтеграційні можливості реформування України	2	1
10	Тема 10. Глобальні виклики XXI століття та перспективи розвитку національних економік	2	1
Усього годин		20	6

План семінарських занять

Тема 1. Національна економіка як галузь економічної науки

Мета: Сформувати уявлення про концептуальні та методологічні основи дослідження національної економіки, розглянути її структурні та інституційні аспекти, оцінити роль держави у формуванні економічної моделі розвитку.

Питання до обговорення:

1. Які ключові концептуальні підходи до аналізу національної економіки ви вважаєте найбільш релевантними в контексті вашого дисертаційного дослідження?
2. Як структурні та інституційні взаємозв'язки національної економіки впливають на її стабільність стосовно наукової роботи, яку ви виконуєте?
3. Які макроекономічні показники найкраще відображають ефективність національної економіки у вашому дослідженні?
4. Яким чином роль держави у формуванні економічної моделі розвитку можна оцінити в контексті вашої наукової роботи?
5. Як сучасні виклики глобалізації трансформують підходи до моделювання національної економіки у вашому дисертаційному дослідженні?

Тема 2. Феномен глобалізації та становлення глобальної економіки

Мета: Проаналізувати сучасні підходи до глобалізації, оцінити її вплив на національну економіку та світові ринки, розглянути суперечності та ризики інтеграції.

Питання до обговорення:

1. Як ви оцінюєте вплив глобалізації на національні стратегії розвитку у контексті вашого дисертаційного дослідження?
2. Які фактори транснаціоналізації найбільш критично впливають на економіку вашої країни стосовно наукової роботи, яку ви виконуєте?
3. Чи можна вважати інтеграцію світових ринків ресурсів і технологій перевагою чи ризиком у вашому дослідженні?
4. Як міжнародні економічні організації формують політику національних економік у вашому дисертаційному дослідженні?
5. Які суперечності глобальної взаємозалежності ви виявляєте у контексті вашої наукової роботи?

Тема 3. Сучасна методологія дослідження процесів глобалізації

Мета: Ознайомити з методологічними підходами та міждисциплінарними школами глобалістики, навчити застосовувати прогностичні та сценарні моделі для аналізу глобальних економічних процесів.

Питання до обговорення:

1. Які школи глобалістики ви вважаєте найбільш релевантними в контексті вашого дисертаційного дослідження?
2. Як системний та цивілізаційний підхід дозволяє оцінювати розвиток глобальної економіки у вашій науковій роботі?
3. Які методи порівняльного аналізу національних економік є найбільш ефективними стосовно вашого дисертаційного дослідження?
4. Як ви застосовуєте прогностичні моделі розвитку світової економіки у вашій науковій роботі?
5. Які сценарії розвитку глобальної економіки ви розглядаєте в контексті вашого дисертаційного дослідження?

Тема 4. Особливості функціонування національних економік у глобальному середовищі

Мета: Вивчити моделі національного розвитку, оцінити структурні диспропорції та конкурентні виклики глобальної економіки, розглянути альтерглобалістичні підходи.

Питання до обговорення:

1. Яка модель національного розвитку є найбільш релевантною для вашого дисертаційного дослідження?
2. Як структурні диспропорції впливають на конкурентоспроможність економіки стосовно наукової роботи, яку ви виконуєте?
3. Які парадоксальні ефекти глобалізації ви спостерігаєте у контексті вашого дослідження?
4. Чи може альтерглобалістичний підхід бути практичним інструментом у вашій науковій роботі?
5. Як інтеграція у глобальні економічні процеси трансформує стратегії національної економіки у вашому дисертаційному дослідженні?

Тема 5. Регулятивні механізми глобальної економіки

Мета: Дослідити міжнародні економічні інституції, торговельну політику та механізми глобального економічного врядування, оцінити їх вплив на економічну безпеку держав.

Питання до обговорення:

1. Які міжнародні економічні інституції є ключовими для вашого дисертаційного дослідження?
2. Як торговельна політика та міжнародні угоди впливають на національну економіку у вашій науковій роботі?
3. Чи можна вважати глобальні фінансові регулятори ефективним механізмом стабільності у вашому дослідженні?
4. Як ви оцінюєте ефективність стратегій глобалізації у контексті вашого дисертаційного дослідження?
5. Які ризики глобального економічного врядування ви виявляєте у вашій науковій роботі?

Тема 6. Ефективність інституту відповідальності у сфері захисту економічної конкуренції: американська та європейська доктрини

Мета: Порівняти американську та європейську моделі антимонопольного регулювання, дослідити механізми відповідальності та їх вплив на національну економіку.

Питання до обговорення:

1. Які аспекти американської та європейської доктрин захисту конкуренції ви вважаєте найбільш релевантними у контексті вашого дисертаційного дослідження?
2. Як практика застосування санкцій впливає на національну конкурентну політику стосовно вашої наукової роботи?
3. Чи можлива гармонізація українського антимонопольного законодавства з європейськими стандартами у вашому дослідженні?
4. Які виклики транснаціональної конкуренції є найбільш критичними для вашої наукової роботи?
5. Як ефективність інституту відповідальності оцінюється у вашому дисертаційному дослідженні?

Тема 7. Інноваційний розвиток та «зелена» економіка як ключові чинники конкурентоспроможності

Мета: Проаналізувати вплив інноваційних моделей розвитку та «зеленої» економіки на конкурентоспроможність держави; оцінити роль технологічного прогресу, цифровізації та людського капіталу у формуванні стійких економічних стратегій.

Питання до обговорення:

1. Яким чином інноваційні моделі економічного зростання формують конкурентоспроможність у контексті вашого дисертаційного дослідження?
2. Як роль людського капіталу і високих технологій оцінюється стосовно наукової роботи, яку ви виконуєте?

3. Які механізми декарбонізації та енергетичного переходу найбільш ефективні у вашому дослідженні?

4. Чи можна розглядати концепцію «зеленої» економіки як стратегічний інструмент глобальної конкурентоспроможності у вашій науковій роботі?

5. Як стандарти екологічної відповідальності впливають на інноваційні стратегії у контексті вашого дисертаційного дослідження?

Тема 8. Конкурентна стратегія розвитку національної економіки України в умовах глобалізації

Мета: Дослідити стратегічні напрями структурної модернізації національної економіки та розвиток інноваційної інфраструктури; оцінити вплив глобалізації на економічну безпеку та конкурентоспроможність.

Питання до обговорення:

1. Які стратегічні напрями структурної модернізації ви вважаєте пріоритетними у контексті вашого дисертаційного дослідження?

2. Як розвиток інноваційної та інституційної інфраструктури впливає на конкурентоспроможність стосовно вашої наукової роботи?

3. Які механізми підвищення експортного потенціалу найбільш релевантні для вашого дисертаційного дослідження?

4. Як глобальна інтеграція та участь у ланцюгах вартості трансформують стратегії розвитку національної економіки у вашій науковій роботі?

5. Які виклики забезпечення економічної безпеки України ви аналізуєте в контексті вашого дисертаційного дослідження?

Тема 9. Євроінтеграційні можливості реформування України

Мета: Оцінити економічні, регуляторні та інституційні аспекти інтеграції України до європейського економічного простору; виявити переваги, ризики та потенціал для підвищення національної конкурентоспроможності.

Питання до обговорення:

1. Як ви оцінюєте економічні переваги інтеграції до європейського простору у контексті вашого дисертаційного дослідження?

2. Які ризики та бар'єри адаптації законодавства України до європейських стандартів найбільш критичні стосовно вашої наукової роботи?

3. Як реформи у сфері конкуренції та державної допомоги впливають на національну економіку у вашому дослідженні?

4. Яким чином євроінтеграційні процеси можуть трансформувати конкурентоспроможність України у контексті вашої дисертаційної роботи?

5. Які інституційні та економічні передумови успішної інтеграції ви досліджуєте у вашій науковій роботі?

Тема 10. Глобальні виклики XXI століття та перспективи розвитку національних економік

Мета: Проаналізувати глобальні економічні, технологічні та кліматичні виклики; оцінити перспективи розвитку національних економік та адаптаційні стратегії у умовах невизначеності та ризиків XXI століття.

Питання до обговорення:

1. Які геоекономічні конфлікти та технологічні війни є ключовими у вашому дисертаційному дослідженні?

2. Як цифровізація та інноваційні технології трансформують національні економіки стосовно наукової роботи, яку ви виконуєте?

3. Які сценарії адаптації національної економіки до кліматичних змін та енергетичного переходу ви розглядаєте у вашому дослідженні?

4. Як глобальні трансформації ланцюгів вартості впливають на стратегії розвитку національної економіки у вашій науковій роботі?

5. Які підходи до управління невизначеністю та ризиками ХХІ століття ви вважаєте найбільш релевантними в контексті вашого дисертаційного дослідження?

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

9. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

10. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Національна економіка як галузь економічної науки	4	6
2	Тема 2. Феномен глобалізації та становлення глобальної економіки	4	8
3	Тема 3. Сучасна методологія дослідження процесів глобалізації	4	8
4	Тема 4. Особливості функціонування національних економік у глобальному середовищі	6	8
5	Тема 5. Регулятивні механізми глобальної економіки	6	8
6	Тема 6. Ефективність інституту відповідальності у сфері захисту економічної конкуренції: американська та європейська доктрини	6	8
7	Тема 7. Інноваційний розвиток та «зелена» економіка як ключові чинники конкурентоспроможності	6	8
8	Тема 8. Конкурентна стратегія розвитку національної економіки України в умовах глобалізації	6	8
9	Тема 9. Євроінтеграційні можливості реформування України	6	8
10	Тема 10. Глобальні виклики ХХІ століття та перспективи розвитку національних економік	6	8
		54	78

11. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота – форма організації освітнього процесу, за якої здобувач вищої освіти опановує навчальну дисципліну у позааудиторний час. Метою самостійної роботи є поглиблення засвоєння навчальної програми дисципліни, розвиток дослідницьких компетентностей та інтеграція результатів навчання у виконання дисертаційного дослідження. Самостійна робота спрямована на формування здатності здобувача самостійно здійснювати теоретичні й прикладні наукові дослідження, застосовувати сучасні методологічні підходи та аналітичні інструменти для обґрунтування економічного розвитку національних економік в умовах глобалізації.

Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота передбачає підготовку наукового дослідження, безпосередньо пов'язаного з темою дисертації здобувача, у контексті проблематики економічного розвитку національних економік в умовах глобалізації.

Підготувати аналітичну записку на одну з пропонованих тем. Рекомендовані теми:

1. Конкурентна стратегія розвитку національної економіки України в умовах глобалізації: інституційні та структурні пріоритети.
2. Інноваційна модель економічного зростання України: можливості інтеграції до глобальних ланцюгів доданої вартості.
3. Євроінтеграція як фактор модернізації національної економіки України в контексті співпраці з Європейський Союз.
4. Глобальні трансформації світової економіки та їх вплив на економічну безпеку України.
5. «Зелена» економіка та енергетичний перехід як чинники підвищення конкурентоспроможності України в умовах реалізації Європейський Союз політики декарбонізації.
6. Реформування конкурентної політики України в процесі гармонізації із стандартами Європейська комісія.
7. Трансформація структури національної економіки України під впливом цифровізації та глобальної конкуренції.
8. Роль міжнародних фінансових інституцій у забезпеченні макроекономічної стабільності України (на прикладі співпраці з Міжнародний валютний фонд).

Структура аналітичної записки (10–15 сторінок):

- Вступ: актуальність проблеми, мета дослідження, об'єкт і предмет аналізу
- Аналітична частина: (статистика, міжнародні порівняння)
- Виявлення ключових проблем
- Прогноз розвитку
- Практичні рекомендації для України
- Висновки

Результати виконання завдання повинні бути інтегровані у теоретичний або рекомендаційний розділ дисертаційної роботи та апробовані у формі наукової публікації або виступу на науковому заході.

Варіанти контрольної роботи (для заочної форми здобуття освіти)

Нижче подано варіанти завдань для контрольної роботи, що відповідають змісту тем дисципліни «*Національні економіки в умовах глобалізації*» та спрямовані на поглиблене опрацювання теоретичних і прикладних аспектів предмету дослідження дисципліни.

Необхідно обрати один варіант та виконати наведені завдання.

Вимоги до контрольної роботи: обсяг: 8-12 сторінок тексту (шрифт Times New Roman, 14 pt, міжрядковий інтервал - 1). Слід опрацювати щонайменше 10-12 джерел. Дотримання принципів академічної доброчесності – засадничий принцип навчання. Здійснюйте коректне цитування використаних джерел. Заборонено плагіат: текст має бути оригінальним, з власним аналітичним та філософським осмисленням. Максимальна кількість балів за виконану контрольну роботу – 50 балів (з них максимальна кількість балів за кожне теоретичне питання – 10 балів, за практичне завдання – 30 балів).

Варіант 1

Теоретичні питання:

1. Предмет і структура національної економіки.
2. Система макроекономічних показників.

Практичне завдання: розрахувати темп зростання ВВП та зробити висновки щодо економічної динаміки.

Варіант 2

Теоретичні питання:

1. Сутність та етапи глобалізації.
2. Глобальні ринки факторів виробництва.

Практичне завдання: Проаналізувати вплив глобалізації на економіку України (SWOT-аналіз).

Варіант 3

Теоретичні питання:

1. Школи глобалістики.
2. Інституційний підхід до аналізу глобалізації.

Практичне завдання: Побудувати порівняльну таблицю моделей розвитку (США – ЄС – Азія).

Варіант 4

Теоретичні питання:

1. Ліберальна та соціально-ринкова моделі розвитку.
2. Структурні диспропорції національної економіки.

Практичне завдання: Проаналізувати структуру ВВП України за секторами.

Варіант 5

Теоретичні питання:

1. Глобальне економічне врядування.
2. Роль Світового банку у стабілізації економік.

Практичне завдання: Оцінити вплив міжнародної фінансової допомоги на макроекономічну стабільність.

Варіант 6

Теоретичні питання:

1. Теоретичні основи антимонопольного регулювання.
2. Порівняння американської та європейської моделей конкуренції.

Практичне завдання: Проаналізувати конкретну справу щодо порушення конкуренції в ЄС.

Варіант 7

Теоретичні питання:

1. Інноваційна модель економічного зростання.
2. «Зелена» економіка та декарбонізація.

Практичне завдання: Оцінити позиції України у глобальних інноваційних рейтингах.

Варіант 8

Теоретичні питання:

1. Стратегія конкурентоспроможності України.
2. Економічна безпека держави.

Практичне завдання: Розробити пропозиції щодо підвищення експортного потенціалу.

Варіант 9

Теоретичні питання:

1. Економічні аспекти євроінтеграції.
2. Гармонізація конкурентного законодавства з нормами Європейська комісія.

Практичне завдання: Проаналізувати вплив Угоди про асоціацію з ЄС на зовнішню торгівлю України.

Варіант 10

Теоретичні питання:

1. Геоекономічні конфлікти XXI століття.
2. Трансформація глобальних ланцюгів вартості.

Практичне завдання: Розробити сценарій розвитку національної економіки України до 2035 року.

Неформальна освіта (онлайн-курси та платформи)

З метою розширення індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти та поглиблення результатів навчання з дисципліни «Національні економіки в умовах глобалізації» здобувач має право опановувати онлайн-курси на міжнародних освітніх платформах, зміст яких відповідає проблематиці розвитку національних економік в умовах глобалізації.

Рекомендовані платформи та курси:

Coursera:

- «Globalization, Economic Growth and Stability» (University of Illinois)
- «International Organizations Management»
- «Global Energy and Climate Policy»
- «Global Economics»
- «Sustainable Development Goals»

Prometheus

- «Макроекономіка»
- «Публічні фінанси»
- «Європейська інтеграція України»

IMF eLearning

- Курси від Міжнародний валютний фонд з макроекономічної політики

WTO e-Learning

- Курси від Світова організація торгівлі щодо міжнародної торговельної політики

Опрацювання зазначених онлайн-курсів не є обов'язковим і здійснюється за власною ініціативою здобувача як форма неформальної освіти.

Порядок зарахування результатів неформальної освіти:

Результати проходження онлайн-курсів можуть бути зараховані як складова самостійної роботи в порядку, визначеному «Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті» <https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-neformalnu-ta-informalnu-osvitu.pdf>

Максимальна кількість балів – до 10 балів у межах самостійної роботи.

12. Питання для підготовки до підсумкового контролю (диференційований залік)

1. Чи можлива національна стратегія конкурентоспроможності України без радикальної трансформації інституційної бази, у контексті вашого дисертаційного дослідження?
2. Які структурні пріоритети справді здатні забезпечити стійкий розвиток у глобальному середовищі, стосовно наукової роботи, яку ви виконуєте?
3. Чи є конфлікт між швидкою глобальною інтеграцією та національним економічним суверенітетом у вашому дослідженні?
4. Як глобальні економічні шоки можуть перевірити адекватність конкурентної стратегії України, в контексті вашого дисертаційного дослідження?
5. Чи здатна Україна розробити власну унікальну модель конкурентної стратегії, не копіюючи світові практики, відповідно до теми вашої наукової роботи?

6. Чи може Україна стати конкурентоспроможною без активної участі у глобальних ланцюгах доданої вартості, у контексті вашого дисертаційного дослідження?
7. Які інноваційні моделі розвитку є найбільш релевантними для України у порівнянні зі світовими прикладами, стосовно вашої наукової роботи?
8. Чи існують ризики технологічної залежності при інтеграції в глобальні ланцюги, і як їх оцінює ваше дослідження?
9. Чи здатні національні інноваційні екосистеми підтримати стратегічну інтеграцію в міжнародні виробничі мережі?
10. Які компроміси між інноваційним зростанням і національним контролем є виправданими, відповідно до теми вашої дисертаційної роботи?
11. Чи є гармонізація українського законодавства з європейськими стандартами умовою модернізації, у контексті вашого дисертаційного дослідження?
12. Які ризики втрати економічної автономії існують при інтеграції з ЄС, стосовно вашої наукової роботи?
13. Чи можлива справжня модернізація без глибоких реформ у державному управлінні та інститутах?
14. Як співпраця з ЄС може стимулювати або стримати інноваційний розвиток національної економіки у вашому дослідженні?
15. Чи існують «неочевидні» економічні наслідки євроінтеграції для різних секторів української економіки, відповідно до вашої наукової роботи?
16. Чи може Україна залишатися економічно безпечною в умовах технологічних та геоекономічних потрясінь, у контексті вашого дисертаційного дослідження?
17. Які глобальні тренди несуть найбільший ризик для національної економіки, стосовно вашої наукової роботи?
18. Чи є потенційні можливості для посилення економічної безпеки України через стратегічну інтеграцію у глобальні ринки?
19. Як зміни у світових ланцюгах вартості впливають на національні економічні пріоритети у вашому дослідженні?
20. Чи можлива адаптація економічної політики до глобальних трансформацій без втрати стратегічної автономії, відповідно до вашої наукової роботи?
21. Чи може «зелена» економіка стати драйвером конкурентоспроможності України, у контексті вашого дисертаційного дослідження?
22. Які стратегічні ризики пов'язані з енергетичним переходом для національної економіки, стосовно вашої наукової роботи?
23. Чи реалістично поєднати амбіційні екологічні стандарти ЄС із економічним зростанням України?
24. Як інноваційні технології можуть прискорити «зелений» перехід і підвищити конкурентоспроможність у вашому дослідженні?
25. Чи існує конфлікт між екологічною політикою та соціально-економічними пріоритетами держави, відповідно до теми вашої дисертаційної роботи?
26. Чи здатна адаптація українського антимонопольного законодавства до європейських стандартів зміцнити економічну конкуренцію, у контексті вашого дисертаційного дослідження?
27. Які потенційні конфлікти між національними інтересами та вимогами ЄС ви досліджуєте у вашій науковій роботі?
28. Чи є ефективним запровадження прецедентного підходу у національному правовому полі?
29. Як механізми відповідальності та санкцій можуть трансформувати поведінку економічних агентів у вашому дослідженні?
30. Чи можна говорити про унікальну українську модель конкурентної політики, яка інтегрується у європейську, відповідно до теми вашої дисертаційної роботи?
31. Чи може цифровізація забезпечити стратегічну перевагу на глобальному ринку, у контексті вашого дисертаційного дослідження?
32. Які сектори економіки є найбільш вразливими до глобальної конкуренції, стосовно вашої наукової роботи?

33. Чи існує ризик технологічної відсталості при швидкій глобалізації та цифровій трансформації?
34. Як інтеграція цифрових технологій змінює інституційні структури у вашому дослідженні?
35. Чи можна поєднати глобальні стандарти цифровізації з національними економічними пріоритетами, відповідно до теми вашої дисертаційної роботи?
36. Чи є співпраця з МВФ ключовим фактором макроекономічної стабільності, у контексті вашого дисертаційного дослідження?
37. Які потенційні обмеження та ризики виникають при інтеграції у глобальні фінансові інституції, стосовно вашої наукової роботи?
38. Чи може Україна зберегти економічну автономію, залучаючи зовнішнє фінансування?
39. Як міжнародні фінансові інституції впливають на політичну та економічну стратегію держави у вашому дослідженні?
40. Чи достатньо механізмів контролю та регулювання для захисту національних інтересів у співпраці з МВФ, відповідно до теми вашої дисертаційної роботи?

13. Методи навчання

Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія, консультація, обговорення тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації, метод демонстрацій: та інші); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій тощо); практичний, пошуковий метод.

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни *«Національні економіки в умовах глобалізації»* використовуються такі методи оцінювання:

Для поточного контролю: у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання есе (рефератів), контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти); самостійна робота, неформальна освіта (онлайн-курси та платформи) тощо;

Для підсумкового контролю: проведення підсумкового контролю (усна та/або письмова відповідь, тестування тощо).

15. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний контроль може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.

Підсумковий контроль передбачає проведення диференційованого заліку.

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Для оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються контрольні заходи у формі поточного та підсумкового контролю знань у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Поточний контроль

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни. Оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти для дисципліни «Національні економіки в умовах глобалізації» відбувається за такими рекомендованими балами:

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Кількість балів (від – до)
Аудиторна робота	
Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач тощо	1-5
Тестування	1-5
Ділова гра, практичний кейс тощо	1-10
Інші види аудиторної роботи*	
Самостійна робота	
Реферат, есе тощо	1-10
Інші види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо); написання наукової статті, участь у конкурсах студентських робіт тощо)	1-10
Інші види самостійної роботи*	
Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Підсумковий контроль

Максимальна кількість балів за екзамен з початкової дисципліни «Національні економіки в умовах глобалізації» складає **40 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти за підсумковим контролем застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Підсумкова оцінка переводиться у національну систему оцінювання і шкалу ECTS згідно таблиці:

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену курсової роботи (проекту), практики	для заліку (диференційованого заліку)
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D		

60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60											Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Самостійна робота		
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Національні економіки в умовах глобалізації» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- варіанти завдань для самостійної роботи студентів;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

19. Рекомендована література

Основна

1. Stiglitz, J. E. Globalization and Its Discontents (New York: W.W. Norton & Company, 2002. DOI:[10.1046/j.0391-5026.2003.00107.x](https://doi.org/10.1046/j.0391-5026.2003.00107.x)
2. Dani Rodrik. The Globalization Paradox DOI:[10.1355/ae28-3k](https://doi.org/10.1355/ae28-3k) <https://drodrik.scholars.harvard.edu/publications/globalization-paradox-democracy-and-future-world-economy>
3. Md Shah Naoaj (2023). The Globalization-Inequality Nexus: A Comparative Study of Developed and Developing Countries. [doi:2302.09537](https://doi.org/10.2302.09537)
4. Гєєць В.М. Феномен нестабільності – виклик економічному розвитку: монографія, К., 2020. 456 с.
5. Глобальна економіка: практикум / [Лук'яненко Д. Г., Кальченко Т. В., Бурмака М. О. та ін.]; за заг. ред. Д. Г. Лук'яненка; М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана. Київ : КНЕУ, 2024. 168 с.
6. Єрохін С.А., Кучин С.П., Штулер І.Ю. Ефективність інституту відповідальності у сфері захисту економічної конкуренції: американська та європейська доктрини// Актуальні проблеми економіки. – 2023. - №10 (268). – с.94-100 https://eco-science.net/wp-content/uploads/2023/10/10.23._topic_Serhii-%D0%90.-Ierokhin-Serhiy-P.-Kuchyn-Iryna-Yu.-Shtuler-94-100.pdf
7. Єрохін С.А., Соколова Н.М., Конобас М.П. Інноваційний розвиток та «зелена» економіка як ключові чинники конкурентоспроможності будівельної галузі України // Актуальні проблеми економіки. – 2023. - №3 (261). – с.87-94 https://eco-science.net/wp-content/uploads/2023/03/3.23._topic_Seghii-A.-Ierokhin-Nataliia-M.-Sokolova-Maksym-P.-Konobas-

[87-94.pdf](#)

8. Кістерський Л.Л. Єрохін С.А. Євроінтеграційні можливості реформування України / Актуальні проблеми економіки. – 2023. - №8 (266). – с. 107- 113 <https://eco-science.net/wp-content/uploads/2023/08/08.23. topic Leonid-L.-Kistersky-Sergii-%D0%90.-Ierokhin-107-113-1.pdf>

9. Глобальна економіка [Електронний ресурс] : Практикум / За заг. ред. Д. Г. Лук'яненка. К.: КНЕУ, 2024. 168 с <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/070960a1-3366-466b-bfb9-506d9467afa1/content>

10. Вплив багатополарної глобалізації на зовнішню торгівлю України : колективна монографія / за ред. д-ра екон. наук, чл.-кор. НААН України Т.О .Осташко ; НАН України, ДУ "Ін-т екон. та прогнозув. НАН України". – Електрон. ресурс. – К., 2024. 330 с. <https://ief.org.ua/publication/monohrafii/2024/vplyv-bahatopoljarnoi-hlobalizacii-na-zovnishnu-torhivlu-ukrainy>

11. Шевченко І. О. Стратегія розвитку цифрової економіки в умовах глобалізації [Текст] / І. О. Шевченко // Журнал стратегічних економічних досліджень. - 2022. - № 6 (11). - С. 79-86. <https://test.knutd.edu.ua/handle/123456789/24102>

Допоміжна

1. Програма розвитку ООН. URL: www.undp.org.
2. Офіційний веб-сайт Центру фінансово-економічних наукових досліджень. URL: <http://www.economics.in.ua/>
3. Офіційний веб-сайт Світового банку. URL: www.worldbank.org
4. Офіційний веб-сайт Світового економічного форуму. URL: <https://www.weforum.org/>
5. The Corruption Perceptions Index. URL: <http://www.transparency.org>
6. The Index of Economic Freedom. URL: www.heritage.org
7. World Development Report. URL: www.worldbank.org/wdr